

El Tribunal Internacional sobre les sancions dels EUA contra la República de Cuba

dicta la següent sentència:

Les àmplies sancions polítiques i econòmiques imposades a la República de Cuba des de 1960 al dia infringeixen el dret internacional. Aquests inclouen, sobretot, els articles 2.4 i 2.7 de la Carta de les Nacions Unides sobre la protecció de la sobirania, l'autodeterminació i la prohibició d'intervenció, els articles de la Declaració Universal dels Drets Humans (DUDH) de 1948 i el Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals (PIDESC) de 1966, així com les disposicions de l'Organització Mundial del Comerç (OMC) sobre la protecció de la llibertat de comerç i nombrosos principis del Tractat de la Unió Europea (TUE, Tractat de Maastricht).).

Fons del cas

jo.

Des de 1960, els EUA han construït una xarxa de sancions cada cop més completa contra tots els àmbits de la vida social a Cuba, que afecten profundament les condicions de vida de la població cubana. A partir de la "Llei de comerç amb l'enemic" de 1917, el govern dels Estats Units va promulgar una sèrie de lleis i regulacions posteriors després de la revolució a Cuba de 1959. Aquestes inclouen la "Llei d'Assistència Exterior" de 1961, el "Reglament de control d'actius cubans". de 1993, la "Llei de democràcia cubana" de 1992, l'anomenada "Llei Torricelli", la "Llei de llibertat i solidaritat democràtica cubana" de 1996, l'anomenada "Llei Helms-Burton" i la "Reforma de les sancions comercials i millora a les exportacions". Llei de 2000. L'objectiu de totes aquestes mesures era destruir els èxits socials, econòmics i culturals de la revolució de 1959. Ja l'any 1960, Lester Mallory, subsecretari d'estat adjunt per a Afers Interamericans, va articular obertament l'estratègia. de l'administració nord-americana: l'objectiu era debilitar la vitalitat de l'economia cubana, provocar fam i desesperació i sembrar el descontentament per tal de facilitar el canvi de règim. Literalment: *"S'haurien d'emprar tots els mitjans possibles ràpidament per afeblir la vida econòmica de Cuba [...] [en] negant diners i subministraments a Cuba per disminuir els salaris monetaris i reals, per provocar fam, desesperació i enderrocament del govern"*. Aquests principis criminals han guiat la política de sancions dels EUA contra Cuba fins avui.

El Tribunal va escoltar nombrosos testimonis i va reunir nombroses proves durant dos dies d'audiències. Ha escoltat l'acusació detallada i ha examinat els arguments en defensa de l'Administració dels EUA acusada. S'han presentat nombrosos exemples de les profundes intervencions de les sancions en gairebé tots els àmbits de la vida social, donant la impressió d'un bloqueig total de Cuba amb restriccions cada cop més noves. L'única flexibilització dels viatges i les transferències de diners cap a i des de Cuba sota el president Barak Obama va ser aixecada de nou per l'administració de Donald Trump i reforçada amb més mesures. Fins i tot el canvi al govern del president Biden no va aportar alleujament.

Les sancions afecten tot el sector econòmic i financer i van dirigides a la sobirania tecnològica de Cuba, vital per al desenvolupament econòmic i l'accés a les innovacions tecnològiques. Les transaccions de pagament internacionals estan tancades per a Cuba, tal com demostra la pràctica actual mostrada en el context d'aquest Tribunal. Cap país s'enfronta a un procés de modernització tecnològica en aquestes condicions.

Les sancions han causat els danys més greus a tot el sector de la salut pública. El sistema sanitari de Cuba ha guanyat un reconeixement mundial per la seva atenció exemplar a la població, però també pels destacats resultats de la seva recerca i indústria farmacèutica.

processos. Els efectes extraterritorials del bloqueig han obstaculitzat i molt sovint impossible la importació de components necessaris per a la producció de medicaments així com la cooperació mèdica internacional. Durant el període d'abril de 2019 a març de 2020, el bloqueig nord-americà va provocar pèrdues en el sector sanitari per un import de 239 milions 803 mil 690 dòlars, gairebé 80 milions més que les pèrdues registrades en el període anterior a la pandèmia de la COVID-19.

El bloqueig ha provocat una reducció cada cop més gran del subministrament de combustible, que no només dificulta tots els esforços de progrés industrial, sinó que també fa augmentar el cost dels subministraments diaris per a la població. Això també es nota amb força en l'agricultura, per a la qual les sancions tenen conseqüències dramàtiques, ja sigui en la importació d'adobs i herbicides o en el funcionament del sistema de reg.

El sector educatiu, reconegut internacionalment com a exemplar, tampoc s'estalvia de les sancions. Obstaculitza greument totes les oportunitats d'educació en línia, dificulta l'intercanvi internacional i el subministrament de les escoles i universitats amb l'equip i el material didàctic necessaris a causa de la manca de moneda estrangera. El bloqueig al sector de les telecomunicacions i les tecnologies de la informació té un impacte negatiu en les possibilitats dels cubans de disposar d'una infraestructura adequada, un major accés a Internet i la informatització.

En conjunt, les proves recollides a partir de testimonis, vídeos i documents han donat la impressió d'un atac concentrat a les estructures bàsiques de la societat cubana, els seus mitjans de vida i capacitats de desenvolupament, que és únic i sense precedents a la història pel que fa a la seva durada i abast.

II.

Aquesta pràctica de sancions contra la República de Cuba vulnera el dret internacional en tots els aspectes. Així també ho va reconèixer recentment l'Assemblea General de les Nacions Unides en les seves resolucions de 23 de juny de 2021 (A/RES/75/289) i 3 de novembre de 2022 (A/RES/77/7) i el 4 de novembre de 2023 a petició de Cuba (A/78/L.5) i va demanar al govern dels EUA que derogués les seves lleis.

1. Les sancions violen clarament la sobirania de Cuba, que està protegida per l'article 2(1) de la Carta de les Nacions Unides, i la prohibició d'intervenir segons l'article 2(4) i (7) de la Carta de les Nacions Unides. El 4 de novembre de 2023, l'Assemblea General de les Nacions Unides, per una majoria aclaparadora de 287 vots contra 2 i 1 abstenció, va demanar als estats per 31a vegada "que s'abstinguessin de *promulgar i aplicar lleis i mesures del tipus a què es refereix el preàmbul del present resolució* [Llei Helms-Burton]". La resolució es basa en la decisió clara que les sancions unilaterals són il·legals si els seus efectes superen un cert nivell de gravetat. Tot i que aquest líndar no està definit, la durada, l'abast i l'objectiu de les sancions no deixen cap dubte. quant a la seva il·legalitat.

Els EUA tampoc no poden invocar motius de justificació. Les sancions no es poden considerar una reacció a conductes que vulnerin el dret internacional. Si es vol dir la nacionalització després de la revolució dels béns immobles propietat de ciutadans nord-americans, va ser d'acord amb el principi de sobirania de cada estat sobre els seus recursos naturals (UNGV Res. 1803v. 14 de desembre de 1962) i es va justificar. A més, la Llei Helms-Burton i les sancions persegueixen expressament

objectius completament diferents, que no tenen com a objectiu la restitució o la compensació, sinó el canvi de règim. Tampoc els EUA no poden invocar la protecció de la seguretat del seu estat. Tot i que els EUA han situat Cuba en una llista d'estats que suposadament donen suport al terrorisme, Cuba no l'ha amenaçat mai.

2. Les sancions imposades pels EUA a Cuba també violen nombrosos drets humans, en particular els recollits en el "Pacte de Drets Econòmics, Socials i Culturals" de l'ONU.

(PIDESC) de 1966. Aquests drets són tan vinculants i obligatoris com els drets polítics i civils. Ja l'any 1997, el Comitè de Drets Econòmics, Socials i Culturals va declarar que les mesures econòmiques unilaterals *"sovint causen interrupcions importants en la distribució d'aliments, productes farmacèutics i subministraments de sanejament, posen en perill la qualitat dels aliments i la disponibilitat d'aigua potable, interfereixen greument". amb el funcionament dels sistemes bàsics de salut i educació, i soscaven el dret al treball"*.

L'evidència ha demostrat que aquestes conseqüències nocives s'han produït en la vida dels cubans. Això significa que es vulnera el dret al treball (art. 6 PIDESC) en condicions justes i favorables amb salaris que permetin una vida digna (art. 7, 11 PIDESC). Com a conseqüència de la inflació, només entre gener i octubre de 2022, el preu mitjà de la cistella de béns i serveis va augmentar gairebé un 29%. D'octubre de 2021 a octubre de 2022, la inflació va augmentar gairebé un 40%. En aquesta situació, no només juga un paper clau la inflació importada pels preus del mercat mundial, sinó fonamentalment la manca de disponibilitat de divises, agreujada pels efectes intensificats del bloqueig i la recerca implacable del govern dels EUA de totes les fonts d'ingressos del país. .

De la mateixa manera, el dret a la salut (art. 12 PIDESC) es veu vulnerat de manera permanent per l'obstrucció a la importació d'equips mèdics per a clíniques i productes farmacèutics per a l'elaboració de medicaments propis.

El dret a l'educació (art. 13 PIDESC) i el dret a la ciència i la cultura (art. 15 PIDESC) també es troben greument en perill i perjudicats per la manca d'equipament i material didàctic i l'impediment del contacte internacional científic i cultural.

A diferència de tots els membres de la UE, ni els EUA, Cuba ni la UE han ratificat el PIDESC.

Tanmateix, hi ha un consens a la comunitat acadèmica internacional que aquests drets humans també són vinculants per als estats i les confederacions d'estats sobre la base del dret consuetudinari.

3. Les sancions tenen com a objectiu restringir el comerç de Cuba amb altres estats, bloquejar la importació i exportació de béns essencials i destruir les transaccions financeres. Per tant, contradiuen nombroses disposicions del dret comercial internacional tal com es codifica a la llei de l'OMC. Per exemple, l'art. XI de l'Acord General sobre Aranzels i Comerç (GATT) de 1947, del qual els EUA són part, prohibeix la restricció d'importacions i exportacions. També es prohibeix la congelació d'actius i la restricció de transferències i pagaments internacionals. Art. La secció III 2 dels "Articles de l'Acord del Fons Monetari Internacional" de 22 de desembre de 1945 també estableix que els membres s'han d'abstenir de totes les restriccions de pagament actual i pràctiques monetàries discriminatòries. Art. XVI (1) L'AGCS estableix que els membres de l'OMC, com els EUA, han de concedir a les persones físiques la llibertat de moviment en diversos sectors de serveis. També aquí hi ha excepcions per raons d'interessos essencials de seguretat (Art. XIV *bis* GATS), però aquestes no s'apliquen als EUA en relació amb Cuba. Ni les activitats militars, polítiques ni econòmiques de Cuba plantegen

una amenaça per als EUA. Finalment, els EUA es nega a utilitzar el sistema de resolució de disputes previst per a disputes comercials en el sistema de l'OMC, que es preveu expressament a l'art. III, paràgraf 7 de l'annex 2 del GATT de 1994, "*Enteniment sobre les normes i procediments que regulen la solució de disputes*", que estableix expressament que "[...] *en absència d'una solució acordada mútuament, el primer objectiu del mecanisme de resolució de disputes sol ser per assegurar la retirada de les mesures en qüestió [en aquest cas, el bloqueig] si es considera que aquestes són incompatibles amb les disposicions d'algun dels acords coberts*". Als EUA mai els interessava una solució pacífica als problemes en disput, ja que volien debilitar l'economia de Cuba per enderrocar el govern.

4. Les sancions contra Cuba tenen efectes de gran abast sobre les empreses i estats extraterritorials, ja sigui en l'àmbit del comerç, les finances, la inversió o el turisme. En les seves reiterades resolucions que demanen l'aixecament de les sancions dels Estats Units, l'Assemblea General de l'ONU ha citat en particular la Llei Helms-Burton, ja que apunta als "*efectes extraterritorials dels quals la sobirania d'altres estats, els interessos legítims o les persones sota la seva jurisdicció i la llibertat de comerç i navegació*" (UN DOC A/RES/74/7). L'any 1996, la UE també va condemnar les lleis i els reglaments amb efecte extraterritorial com a violació del dret internacional, ja que interfereixen en la sobirania dels estats estrangers violant la prohibició d'intervenció. Amb la seva anomenada resolució de bloqueig (Reglament (CE) núm. 2271/96 del Consell, de 22 de novembre de 1996), fins i tot va prohibir a les empreses europees el compliment de les mesures extraterritorials, va declarar totes les decisions judicials estrangeres basades en els efectes de tercers de les lleis de sancions són nul·les de ple dret i es decideixen sobre un dret a indemnització per danys i perjudicis basats en aquestes lleis.

Les mesures legals amb efectes extraterritorials també violen els principis centrals de Maastricht, per exemple els números 3 i 4: "*Tots els estats també tenen obligacions extraterritorials de respectar, protegir i complir els drets econòmics, socials i culturals*" i el número 13: "*Els estats han de desistir d'actes i omissions que creïn un risc real d'anul·lació o perjudici del gaudi dels drets econòmics, socials i culturals extraterritorialment*". Finalment, el Principi núm. 22 exigeix de manera explícita: "*Els estats s'han d'abstenir d'adoptar mesures, com ara embargaments o altres sancions econòmiques, que tinguin com a resultat l'anul·lació o perjudici del gaudi dels drets econòmics, socials i culturals [...]. Els estats han d'abstenir-se en tot circumstàncies d'embargaments i mesures equivalents sobre béns i serveis essencials per complir les obligacions bàsiques*".

Segons el Dret Penal Internacional codificat a l'Estatut de Roma de 1998, els crims contra la humanitat són aquells que constitueixen atacs generalitzats o sistemàtics contra la població civil. Aquests són l'extermini, l'esclavitud, la deportació o l'expulsió forçada, la privació de la llibertat física i intel·lectual, la persecució d'un grup per motius polítics, racials, ètnics o nacionals, etc. Aquí, el bloqueig, fins i tot en diuen embargament o sancions, soscava la vida, llibertat, drets i dignitat i és un crim de lesa humanitat.

Els bloquejos són una de les formes de guerra més traïdores, il·legals i il·legítimes, encara que invoquin tractats i lleis internacionals per camuflar la seva acció.

Segons l'art. II de la Convenció de Ginebra de 1948 per a la prevenció i el càstig del delictes de genocidi, paràgraf c, "*Infligir deliberadament al grup condicions de vida calculades per provocar la seva destrucció física total o parcial*", és un acte de genocidi.

El dramàtic i enorme impacte de les lleis i reglaments esmentats, mantinguts durant més de 60 anys; també demostra que cap bloqueig ha estat tan complet, durador i brutal contra un poble com el que els Estats Units han mantingut contra

Cuba. El bloqueig s'ha traduït directa i indirectament en la pèrdua de nombroses vides humanes i la decisió dels EUA de mantenir aquest bloqueig fins que el poble cubà decideixi no inclinar-se. destrucció física almenys en part del poble cubà.

Aquesta actitud podria constituir un delictes de genocidi.

5. Com que les nombroses sancions i les lleis dels EUA en què es basen són il·legals, s'han d'abolir. Els EUA han de pagar una indemnització pels danys causats a l'estat cubà, les seves empreses i els seus ciutadans.

Brussel·les, 17 de novembre de 2023

Norman Paech, Suzanne Adely, Ricardo Avelãs, Daniela Dahn, Simone Dioguardi, Dimitris Kaltsonis